

Redd Barna

magasinet 2/2022

Norske barn setter
innsamlingsrekord

Vi har fulgt en
flyktning
gjennom 15 år

Somalia står foran
en sultkatastrofe

**UKRAINAS
BARN TRENGER
OSS NÅ**

VI REDDAR VERDA FOR EITT OG EITT BARN OM GANGEN

Historia om Madona, som du finn lenger bak i dette magasinet, er ei fortelling om håp. Vi snakkar ofte om store tal, om mange barn som treng hjelp og støtte, om millionar som svelt eller er på flukt. Men det dreier seg om å redde verda for eitt og eitt barn om gangen.

Redd Barna-magasinet har følgd Madona frå ho var ti år gammal og på flukt frå krigen i Irak. Snart 15 år har gått sidan vi møtte henne for første gang. Den triste, underernærte vesle jenta har fått eit heilt nytt liv. Ho er i dag ein ressurssterk og sprudlande 24-åring, midt i utdanning og etablering. Vendepunktet kom då ho og foreldra møtte Redd Barna, og fekk ei handsrekning som endra retninga på den negative spiralen dei var komne inn i. Det redda verda for Madona.

Det er lett å miste håpet slik verda ser ut i dag. I to år har vi levd i ein pandemi. Klimakrisa eskalerer. Krigen i Ukraina har kome som eit sjokk på oss alle. Ein reaksjon kan vere å trekkje denne feilslutninga: det nyttar ikkje.

Vi må ikkje tenkje slik. For det nyttar! Det har eg sett med eigne auge dei 20 åra eg har arbeidd for Redd Barna. Som redaktør av Redd Barna-magasinet har eg vore på reportasjereiser til storparten av dei landa som Redd Barna er til stades i. Eg har fått møte barn og foreldre, elevar og lærarar, lokale kollegaer og frivillige, og eldsjeler frå nasjonale Redd Barna og lokale partnerorganisasjonar. Eg har besøkt prosjekt som er drivne fram med fagkunnskap og idealisme, støtta med midlar frå Norge.

Eg kan seie med handa på hjartet: Redd Barna arbeider godt og effektivt over heile verda for å trygge barn og for å gi dei helse, liv og utdanning. Det nyttar for kvart enkelt barn som i møtet med Redd Barna får livet sitt endra til det betre! Som mellom anna historia om Madona viser.

I dag er Madona opptatt av andre barn som er tvungne bort frå heimane sine, både dei som kjem frå Ukraina og frå andre krigar. – No kan vi alle gjere ein forskjell for menneske som kjem til oss på flukt, er utfordringa hennar. Vi skal lytte

til orda hennar, for Madona veit kva ho snakkar om.

TAKK FOR MEG!

Dette er det siste Redd Barna-magasinet frå mi hand. Eg har vore redaktør i over 20 år, og det har vore ei glede og eit privilegium. Men no er det på tide å gje stafettspinnen over til andre. Eg håpar Redd Barna-magasinet har inspirert til handling, og at du vil fortsetje å lese det!

Takk for følget!

Elin Toft
redaktør
magasinet@reddbarna.no

Redd Barnas arbeid: Redd Barna kjemper for barns rettigheter og for at alle barn skal overleve, lære og være trygge – uansett hvem de er og hvor de bor. Vi er medlem av internasjonale Redd Barna, verdens største uavhengige bevegelse for barn, og arbeider for og med barn i rundt 120 land. Redd Barna er en medlems- og rettighetsbasert organisasjon med rundt 100 000 faddere, faste givere og medlemmer i Norge. Vi har hovedkontor i Oslo og regionkontorer i Oslo, Kristiansand, Bergen, Trondheim og Tromsø.

Kontakt Redd Barna
Besøksadresse Oslo: Storgata 38, inngang Hausmanns gate. **Postadresse:** Postboks 6902 St.Olavsplass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 09 00
Internett: www.reddbarna.no

Gavekonto: 8200.01.03000
Felles telefon for alle regionkontorer: 22 99 09 00
Regionkontor i Midt-Norge: Verftsgata 4, 7042 Trondheim
Regionkontor i Vest-Norge: Postboks 8881, 7481 Trondheim
Regionkontor i Sør-Norge: Kong Oscars gate 62, 5017 Bergen
Regionkontor i Nord-Norge: Tordenskjolds gate 11, 4612 Kristiansand
Regionkontor i Nord-Norge: Storgata 88, 9008 Tromsø. Postboks 145, 9252 Tromsø
Regionkontor i Øst-Norge: Storgata 38, inngang Hausmannsgate. Postboks 6902 St.Olavsplass, 0130 Oslo

Redd Barna-magasinet
Utgiver: Redd Barna
Redaktør: Elin Toft
Ansvarlig redaktør: Ingrid Svendsen
Redaksjonen ble avsluttet 10. mai 2022.
Redd Barna-magasinet kommer ut fire

ganger i året i et gjennomsnittlig opplag på cirka 100 000 eksemplarer og distribueres vederlagsfritt til medlemmer og personer som slutter opp om organisasjonen. Signerte artikler står for forfatterens egen regning. Ettertrykk tillatt. Vennligst oppgi kilde.
Design og presentasjon: Spoon

E-post: magasinet@reddbarna.no
Grafisk produksjon: Panzerprint AS

Redd Barna-magasinet er miljømerket med Svanen, som er en garanti for at det merkede produktet holder en høy miljømessig standard. UPC Print Vaasa, som trykker dette bladet, er godkjent som svanemerket bedrift. Det vi si at hele produksjonen følger strenge miljøkrav fra råvare til ferdig produkt.

4041 0948

Redd Barna-magasinet er Miljøfyrtårn-sertifisert. Som Miljøfyrtårn tar vi bærekraft på alvor, og jobber kontinuerlig med miljøforbedringer og med å redusere våre klima- og miljøutslipp. Blant annet er Redd Barna-magasinet pakket i flerlagd biofilm, som er 100 prosent nedbrytbar og skal kastes som matavfall.

Redd Barna har vært medlem av innsamlingskontrollen siden 1995. Stiftelsens formål er å ivareta allmennhetens interesser i at innsamlinger til humanitære, kulturelle og religiøse formål organiseres og gjennomføres på en betryggende måte, og at midlene forvaltes forsvarlig.

Synspunkter på Redd Barna-magasinet?
Tips eller ideer? Skriv til oss på magasinet@reddbarna.no

Stadig flere familier må bryte opp fordi de ikke klarer å brødfø barna sine. Somalia og andre land på Afrikas horn står foran en sultkatastrofe.

Sult herjer i Somalia side 20

FOTO: PRIVAT

Unik giverglede fra barn side 16

FOTO: REDD BARNA

Stor innsats i Ukraina side 4

INNHold

SIDE 14

Slik kan du bidra

Start en innsamling. Stek vafler. Lag bruktbuikk. Arranger konsert. Hold basar sammen med barna. Det er mye du kan gjøre!

SIDE 19

Gi barna en varm velkomst

Barn på flukt trenger å få et godt møte med Norge. Vi deler fem gode råd om hvordan vi kan møte barna slik at de føler seg velkomne.

SIDE 24

Madonas nye liv

Femten år etter at vi møtte henne første gangen, er Madonas liv helt forandret. Den tidligere flykningen er i dag en ressurssterk og glad ung kvinne.

SIDE 43

Liker å leke

Møt Fredrikke, frivillig i Redd Barna i Tromsø. Hun synes det er artig å være med og fint å bidra, kanskje også få være barnslig og leke litt.

SIDE 32

Total forandring

Ann Stewart Pedersen forteller fra et besøk i Sudan, der ødelagte skoler er blitt rehabilitert med støtte fra Redd Barna.

SIDE 42

Krever fritidsklubber til alle

Det er på tide å gjøre fritidsklubben tilgjengelig for alle barn i Norge uansett hvor de bor, mener Redd Barna.

Forsidebildet

Natalia er sju år gammel og fra Øst-Ukraina. Da hun var tre år gammel ble hun skadet av en mine som en lekekamerat plukket opp. Hun kommer til å måtte leve resten av livet med pose på magen og over 50 minefragmenter i kroppen.

DEN STORE FLUKTEN

Europa har ikke opplevd en større flyktning-katastrofe siden den andre verdenskrig. Redd Barna står fremst i linjen for å hjelpe barna, både inne i Ukraina og i nabolandene.

TEKST: ELIN TOFT FOTO: REDD BARNA

Siden 24. februar i år har rundt 40 000 barn og 30 000 voksne flyktninger fra Ukraina fått hjelp av Redd Barna.

Nærmere seks millioner mennesker – nesten halvparten av dem barn – har flyktet fra krigen i Ukraina. Inne i landet er tallet på internflyktninger langt høyere. Halvparten av Ukrainas befolkning er nå avhengige av humanitær hjelp. Og verre kan det bli, hvis ikke Russlands såkalte «militære operasjon» i Ukraina snart blir avsluttet. Redd Barna rustet derfor kraftig opp arbeidet både inne i landet og i de tilgrensende landene Romania, Moldova og Polen.

ØKER ARBEIDET I HELE LANDET

Da Russland gikk inn i Ukraina 24. februar, hadde Redd Barna 26 ansatte. De fleste arbeidet i de urolige fylkene i øst.

Etter de første ukene, der arbeidet stoppet opp i kaoset og våre medarbeidere måtte ivareta sin egen sikkerhet, er arbeidet i full gang igjen. Nå er staben

økt til hele 300, og prosjektene blir rullet ut i nesten hele det store landet.

– Målet til den internasjonale Redd Barna-familien er å nå 10 millioner ukrainere med hjelp. Vi har fått en enorm respons fra våre givere, og det gir oss økonomi til å bygge mye godt arbeid, sier Kay Asbjørn Schjørlien. Han er seniorrådgiver i Redd Barna, og kjenner både Ukraina og Russland svært godt.

– Noe av det mest positive nå er at vi har fått knyttet til oss mange gode, lokale organisasjoner inne i Ukraina. Gjennom dem når vi helt ned på bakken over hele landet, og får et riktig inntrykk av hva barna trenger.

FRAKTER INN MAT

Schjørlien forteller om hvordan Redd Barna og partnerorganisasjoner de første ukene hjalp folk til å komme seg ut av de mest urolige områdene. ▶

Redd Barna tar i mot flyktninger på grensen med nødhjelp og leker til barna.

Denis Stamatescu har tatt seg fri fra sin egen restaurant for å lage mat for flyktninger som kommer over grensen til Romania fra Ukraina. Med støtte fra Redd Barna lager Denis og teamet hans 1000 måltider hver dag. Her viser han fram dagens suppe.

Redd Barna hjelper barn og familier til å flykte fra kamphandlinger inne i Ukraina, blant annet med transport med busser og biler.

FLYKTNINGSTRØMMEN SIDEN 24. FEBRUAR

Mer enn 14 millioner mennesker antas å ha flyktet fra hjemmene sine i Ukraina ifølge FN. Av disse har 6,3 millioner flyktet til nabolandene, mens 7,7 millioner antas å være internt fordrevne flyktninger.

Polen	3 234 000
Romania	884 000
Russland	739 000
Ungarn	573 000
Moldova	457 000
Slovakia	404 000
Hviterussland	27 000
Norge	16 000

Dette er det som er igjen av en av skolene i Zhytomyr etter at den ble utsatt for angrep i mars. Hundrevis av skoler og helseinstitusjoner har blitt ødelagt under krigen.

ARBEIDET UTVIDES

Redd Barna har arbeidet i Ukraina siden 2014, i hovedsak med støtte familier i Øst-Ukraina. Etter at krigen startet i februar, har vi økt innsatsen vår betydelig og utvidet til hele landet.

Anna og datteren Lavra har kommet seg over grensen til Romania etter en lang, farlig og strevsom flukt. Her blir de tatt i mot på Redd Barnas trygge område for mor og barn.

BAKGRUNN

Hva handler egentlig konflikten mellom Ukraina og Russland om? Hvordan begynte den og hva er konsekvensene? Her får du historien om de to nabolandene, fra starten på 800-tallet og fram til dagens tragiske situasjon.

- ▶ Evakueringen foregikk med både biler og busser. Så begynte transport inn i Ukraina av mat, vann, klær, hygieneartikler og varme tepper; en operasjon som pågår kontinuerlig.
 - Vi er også veldig opptatt av å ivareta barnas fysiske og mentale helse, både de som opplever direkte krigshandlinger og de som er på flukt. Det som bekymrer oss akkurat nå, er rapporter om kriminelle nettverk som prøver å utnytte flyktningene. Dette jobber vi med for å forhindre på grenseovergangene mellom Ukraina og nabolandene, sier Schjørlien.

HJELPETILBUD FOR FLYKTNINGENE

Generalsekretær Birgitte Lange var tidligere i vår på grensen mellom Romania og Ukraina sammen med Kay Asbjørn Schjørlien. Her besøkte de flere av Redd Barnas hjelpetilbud for flyktningene som kommer over grensen fra krigen i Ukraina.

- Jeg er imponert over innsatsen vår! Redd Barna har blant annet satt opp barnevennlige områder på mottakssentrene der barna kan leke og få være barn, og for en kort stund glemme problemene som de står oppe i, sier Lange.

«Det er forbløffende å se hvor robuste barn og unge i krig og konfliktsituasjoner er.»

BIRGITTE LANGE

«Vi er også veldig opptatt av å ivareta barnas fysiske og mentale helse, både de som opplever direkte krigshandlinger og de som er på flukt.»

KAY ASBJØRN SCHJØRLIEN

Birgitte Lange og Kay Asbjørn Schjørlien fra Redd Barna Norge besøkte grenseområdene mellom Ukraina og Romania tidligere i vår. Her møtte de både flyktninger og Redd Barnas ansatte og frivillige. Foto: Anne Bleiklie

Redd Barnas generalsekretær forteller om sterke møter med barn som hadde bak seg en dramatisk flukt over flere døgn.

– Barna forstår ikke noe av situasjonen. Når de kommer i sikkerhet over grensen får de dekket behovene for hvile, mat og tak over hodet. Men de vet ingen ting om kva som skal skje videre. De har lite skoletilbud, og vet ikke når de kan komme tilbake til hjemlandet sitt. Mange av barna er traumatiserte og bærer med seg vonde opplevelser og historier. De er redde for å dø, har mareritt. Noen blir stille og apatiske og slutter å snakke. Andre reagerer med sinne og aggresjon.

Det som er mest prekært for barna nå, er først og fremst å ha stabile omsorgspersoner rundt seg, er Birgitte Langes klare inntrykk fra besøket på grensen. Mye avhenger av at foreldrene og andre nære omsorgspersoner klarer å gi barna både fysisk og psykisk støtte når forholdene er som verst.

DYKTIGE FAGFOLK

Videre peker hun på tre viktige faktorer: Trygghet, stabilitet, forutsigbarhet.

– Barna må så snart som mulig få en rytme på dagen som gjør at de vet noenlunde hva som skal

skje. De trenger også å komme i gang med en form for skole. Jeg er veldig glad for at Redd Barna akkurat nå er med på å utvikle et online skoletilbud. Dette sikrer barna en viss form for normalitet.

– De rumenske myndighetene har tatt mange gode grep, blant annet ved hjelp av Redd Barna og andre organisasjoner. I tillegg har de knyttet til seg dyktige fagfolk for å bearbeide barnas traumer og vonde opplevelser, som ukrainske psykologer på flukt.

TAKLER NY HVERDAG

Selv om barn i Ukraina blir utsatt for store påkjenninger denne våren, er Birgitte Lange optimist.

- Det er forbløffende å se hvor robuste barn og unge i krig og konfliktsituasjoner er.

Barn har en enorm motstandskraft. Samtidig vet vi at barna kan bære med seg traumer livet ut hvis de ikke får riktig mental og psykososial støtte både underveis og i ettertid. Det fine er at de fleste barn lærer seg å takle den nye hverdagen som kommer på en trygg og god måte. Det skal ikke mer til enn å gi et barn som kommer over grensen en bamse eller en dukke, så kommer smilet fram, sier hun. ●

REDD BARNA I UKRAINA

- Vi gir støtte og hjelp til å evakuere barn og voksne bort fra områder som rammes av krigen.
- Vi har et spesielt fokus på barn på flukt og barn fra barnehjem og institusjoner.
- Vi får inn viktige varer som mat, vann, hygieneprodukter, varme klær og tepper til hardt rammede områder.
- Vi har etablert barnevennlige, trygge områder der barn kan leke og få en pause fra konflikten.
- Vi deler ut kontantstøtte og matkuponger til familier som har mistet alt.
- Redd Barna jobber for å sikre at alle barn får fortsette sin skolegang, enten digitalt eller fysisk på skole.
- Staben er i vår økt fra 26 til over 300 lokalt ansatte, i tillegg til flere utenlandske fagfolk og 3000 frivillige.
- Vi jobber med gode lokale partnerorganisasjoner som kjenner forholdene for å unngå der vi ikke selv kan være til stede.
- Redd Barna arbeider med å bevisstgjøre og informere myndigheter og grensepersonell for å unngå at barn og kvinner på flukt blir lurert og overlatt til europeiske kriminelle nettverk.

MARIAN REIȘTE TILBAKE FOR Å HJELPE BARN FRA UKRAINA

– Jeg forstår ensomheten, frustrasjonen og følelsen av at du ikke tilhører noen eller noe sted. Jeg måtte gjøre en innsats for barna som er på flukt fra krigen i Ukraina, sier Marian Nielsen Cobzaru.

TEKST: ISOBEL TURRIFF OG ELIN TOFT

FOTO: ISOBEL TURRIFF

«Erfaringen min med å bo på en institusjon er en stor del av min identitet. På barnehjemmet møtte jeg mange hindringer og vanskeligheter.»

MARIAN NIELSEN COBZARU

«Jeg klarte ikke å slutte å tenke på barna som nå opplever krig. (...) Det aktiverte mine egne erfaringer fra barndommen.»

MARIAN NIELSEN COBZARU

Til daglig er han regionrådgiver i Redd Barna, bosatt i Stavanger og småbarnspappa. Men da krigen brøt ut i Ukraina, slapp han alt han hadde i hendene og reiste rett til grensen mellom Ukraina og Romania.

– Jeg klarte ikke å slutte å tenke på barna som nå opplever krig. Særlig på barna som bor på barnehjem og institusjoner, som er uten foreldre eller som allerede har mistet sine familier i krigen. Det aktiverte mine egne erfaringer fra barndommen, forteller Marian på telefon fra Romania. Han fortsetter:

– Flyktningene som nå kommer over grensen til Romania, Polen og Moldova kommer i alle fall til vennligsinnede land. Det er en trøst.

UNIK OPPVEKST

Marian har svært gode forutsetninger for å kunne bidra til Redd Barnas hjelpearbeid for flyktningene som kommer over grensen mellom Ukraina og Romania. En ting er at han er født i Romania, snakker språket flytende og kjenner landet, folket og kulturen godt. Men kanskje like viktig er den unike oppveksten hans og de erfaringene den har gitt ham.

Marian ble født i Romania på slutten av 1980-tallet, like før den blodige revolusjonen som styrte det forhatte regimet til diktatoren Ceaușescu. Faren mistet livet under revolusjonen. Moren var analfabet og slet med alkoholmisbruk. Familien bodde på landsbygda og var svært fattige, og da han var sju år gammel kunne han ikke lenger bo hjemme.

FÅ BARNTIL Å BLOMSTRE

En stund levde han som gatebarn i hovedstaden Bucuresti. Så ble han plassert på et barnehjem. For dem som husker tilbake, kom det sjokkerende rapporter og bilder både om de elendige forholdene som gatebarna levde under, og om vanstellet på barnehjemmene i Romania.

– Dette var en veldig vanskelig tid for meg. På barnehjemmet delte jeg rom med tjuefire andre barn og måtte lære å ta vare på meg selv, minnes Marian.

– Erfaringen min med å bo på en institusjon er en stor del av min identitet. På barnehjemmet møtte

jeg mange hindringer og vanskeligheter. Det ga meg en livserfaring som gjør at jeg alltid finner en løsning. Jeg tåler mer på grunn av det jeg har vært gjennom. Samtidig forstår jeg hvordan barna har det. Det er også en av grunnene til at jeg har valgt å jobbe for Redd Barna. Det er fantastisk å få være med på å få barn som har det vanskelig til å blomstre, smiler han.

Marian var i åtte år frivillig for enslige mindreårige flyktninger fra Afghanistan.

– Jeg syntes det er viktig og givende å støtte barn som har mistet hjemmet og hjemlandet sitt. Jeg forstår hvor vanskelig det er å flytte til et nytt land, og for et barn å gå gjennom livet alene. Det kan være veldig hardt.

STERKE INNTRYKK

Da Marian begynte å jobbe for Redd Barna i fjor sommer, var det ingen som trodde at en krig var under oppseiling. Nå har han vært utplassert i Romania siden i mars. Han arbeider i et internasjonalt Redd Barna-team som sørger for å få sendt nødvendige varer som mat, vann, varme klær og hygieneartikler til grenseområdene. Han har også vært stasjonert på en av grenseovergangene der Redd Barna tar imot flyktninger og gir dem akutt nødhjelp. Her møtte han en svært ung mor som krysset grensen bærende på et lite barn.

– Jeg ble nylig far, så moren med det lille barnet gjorde sterkt inntrykk på meg. Det er vanskelig å forestille seg hvordan det er å bryte opp hjemmefra og å krysse inn i et nytt land med en liten baby, sier Marian. Og legger til:

– Jeg synes det er veldig trist at denne krigen splitter opp familier. Men det er godt å se at familier fra Ukraina er veldig velkomne her i Romania, og blir godt ivarettatt. Og jeg vet at Redd Barna vil fortsette å gjøre alt vi kan for å støtte barna og familiene deres.

TRENGER VARME HENDER

– Hvordan kan vi hjelpe flyktningene best?

– I Norge kan vi gjøre en frivillig innsats som virkelig monner. Det trengs flere varme hender. Det er behov for trygge, gode voksne som kan være der

Marian (med rød lue) og andre Redd Barna-ansatte pakker livsnødvendige varer som skal sendes inn til internflyktninger i Ukraina.

for barna. Gjerne menn. De fleste av de ukrainske barna som er på flukt savner faren, onkelen eller storebroren sin, som er igjen i Ukraina for å slåss for landet. De trenger kontakt med menn.

FIKK HJELP AV GODEVOKSNE

Historien om Marian slutter ikke på barnehjemmet. Da han var ni år gammel, ble han ved en tilfeldighet kjent med en dansk kvinne, som ble hans adoptivmor. Han var ett av svært få barn fra barnehjemmet som ble adoptert, og flyttet noen år senere til Danmark. Derav mellomnavnet Nielsen og flytende dansk.

– Jeg har vært heldig og har møtt gode voksne i livet mitt. Det har gjort meg til den jeg er i dag. Jeg er takknemlig over det som livet har gitt meg, og vil gjerne gi noe tilbake til barn som er i en vanskelig situasjon, avslutter Marian Nielsen Cobzaru. ●

REDD BARNA I ROMANIA

Etter at krigen i Ukraina brøt ut, har Romania tatt imot over 1 million flyktninger. Her er noe av det som gjøres av Redd Barna.

- Beskyttelse av barn. Dette er svært viktig for kvinner og barn som har kommet seg over grensen, og som kan møte mennesker med dårlige hensikter.
- Kontantstøtte. Familier som har flyktet hals over hodet har ofte lite tilgang til penger. Redd Barna støtter med kontanter og matkuponger.
- Skole. Redd Barna støtter skoler som tar inn ukrainske flyktninger. Organisasjonen utvikler også nettbaserte skoletilbud på ukrainsk og andre aktuelle språk.
- Psykisk helse. Mange ukrainske barn er sterkt preget av opplevelsene i hjemlandet. Redd Barna skal blant annet bidra faglig på sommerleirer for flyktningbarn.
- Er på plass. Redd Barna er til stede med trygge aktiviteter for barn ved ni grenseoverganger, i fem mottakssentre, to flyktningleirer, ti barnevennlige områder og to mor/barn-områder.

vipps

Gi en gave

Det er flere måter å gi en gave til Redd Barna på. Du kan sende gaven via **Vipps til 2230**. Husk å merke gaven med Ukraina. **Via web** kan du også gi en gave, som engangsbetegnelse eller som fast månedlig gave. Du kan også benytte **Redd Barnas kontonummer 7050 06 35280** (merk med Ukraina) - og eventuelt opprette en avtalegiro.

DETTE KAN DU GJØRE

Har du initiativ, og ønsker å gjøre en innsats for flyktningene fra Ukraina? Det er mange måter å gjøre det på – her er noen ideer!

Skriv et leserinnlegg

... og få det på trykk i lokalavisen. Skriv om hvor viktig raushet og frivillig arbeid er. Eller noe annet som kan inspirere til giverglede og frivillig innsats.

Ta initiativ til et arrangement

Stell i stand et løp, bokbad eller konsert til inntekt for Redd Barna. Lag en forestilling og selg billetter du selv har laget.

Bli frivillig!

Få med deg noen som kan gjøre en frivillig innsats. Redd Barna øker denne våren innsatsen på flyktningmottak og i våre inkluderingsaktiviteter. Jo flere frivillige, jo flere barn i sårbare livssituasjoner kan vi nå. Gå til www.reddbarna.no/blifrivillig

Start en innsamling

Du finner alt du trenger her: www.innsamling.reddbarna.no/

Bli fast giver

Bidra månedlig til Redd Barnas katastrofearbeid ved å sende SMS med **HJELPER** til 2230 (50 kr/mnd)

Arranger loppemarked

Gå sammen og stell i stand loppemarket, gjenbruksmarked, stek vafler, bak boller eller kaker. Selg brukte leker, pant flasker. Ha loddssalg med premier (ha gjenbrukte gjenstander som premier).

Bli medlem selv eller verv medlemmer

Jo flere vi har med på laget, jo større gjennomslagskraft har vi. reddbarna.no/bli-medlem

Del Redd Barnas poster på sosiale medier

Her kommer det ny og nyttig informasjon om hvordan vi kan bidra. Ved å dele dette, får vi budskapene spredt ut til flere.

Hold basar sammen med barna

Besøk vår basarside: www.reddbarna.no/du-kan-bidra/basar. Barna får både fint materiell til basaren, og flott diplom som takk :-)

Bli nettaktivist

Se mer her: www.reddbarna.no/blifrivillig/nettaktivist

Dette gjør Redd Barna for Ukraina-flyktningene i Norge

- Vi kartlegger behov, rekrutterer og gir opplæring til frivillige og starter opp aktiviteter for barn og familier på akuttmottak.
- Vi har startet opp aktiviteter på flere akuttmottak i Oslo, Bergen, Sandnes og Kristiansand. Vi starter straks i Trondheim og Bodø.
- Vi har nylig signert avtale med UDI om å starte opp aktiviteter for barn på Ankomstsenter Østfold (Råde).
- Vi planlegger oppskalering og har lyst ut 7 nye stillinger som frivillighetskoordinatorer.
- Etter hvert som flere blir bosatt i kommunene vil vi også skalere opp integreringsarbeidet vårt, og vi vil bruke de nye ressursene der hvor behovet er størst.
- Vi bruker erfaringer fra arbeidet vårt med barn når vi gir råd til nasjonale og lokale myndigheter om hva som er viktig for å ivareta barn som flykter til Norge på en god måte.

Da Storm (11) fortalte på sosiale medier at han snekret og håndmalte fuglekasser til 250 kroner stykket – alt til inntekt for Redd Barnas arbeid for ukrainske krigsoffer - fikk han hele 40 bestillinger.

1,8 millioner
på to måneder!

INNSAMLINGSREKORD FRA NORSKE BARN

Norske barn har samlet inn over 1,8 millioner kroner til Redd Barna siden februar. – Helt fantastisk engasjement!

TEKST: KRISTIN SOMMERSETH

Aldri før har barn i Norge samlet inn så mye penger til Redd Barna på så kort tid. Etter at krigen i Ukraina brøt ut i slutten av februar og fram til nå har barn samlet inn over 1,8 millioner kroner. Det slår alle rekorder.

– Det er helt fantastisk å se det store engasjementet norske barn viser for barn som er rammet av krigen i Ukraina. Vi har aldri sett noe lignende! Det blir nesten overveldende, men på en god måte, sier Bertine Henriksen, markedsrådgiver i Redd Barna.

Bertine Henriksen, markedsrådgiver i Redd Barna

KREATIVE METODER

Det er mange barn som til vanlig samler inn penger til Redd Barnas arbeid. Hvert år mottar Redd Barna i gjennomsnitt 2,2 millioner kroner som barn i hele Norge har samlet inn på ulike måter. Nå har barn samlet inn over halvparten av det som kommer inn i løpet av et år på litt over to måneder.

Over 680 000 kroner har kommet inn fra basarbarn. Det betyr at pengene kom-

mer fra barna selv, og ikke fra en skole, barnehage eller idrettslag.

Barneskoler har samlet inn over 750 000 kroner, og barne- og ungdomsskoler har samlet inn over 260 000. Resten av de 1,8 millionene kommer fra videregående skoler, idrettslag og barnehager. Til sammen har nær 100 skoler og barnehager hatt innsamlinger for Redd Barna.

FUGLEKASSER OG TEGNINGER

– Barn gjør så mye fint for å få inn penger. En jente har tegnet tegninger, som moren solgte på facebook. En gutt har laget og solgt fuglekasser i fargene til det ukrainske flagget. Andre barn gir bort klær og leker som blir solgt til inntekt for barna som

er ofre for krigen i Ukraina. Vi vet dette sitter langt inne for barn, og det viser hvor mye de nå bryr seg, sier Bertine.

Andre har laget bollebod, stekt vafler, eller gått fra hus til hus for å be naboene vippe penger til Redd Barna.

– Det er barn fra alle mulige steder, i alle mulige aldre. Det er så flott at engasjementet ikke har noen grenser, sier Bertine.

Redd Barna tror at både givergleden og engasjementet handler om at barn i stor grad kjenner godt til krigen i Ukraina, og de forferdelige konsekvensene den har for spesielt barn.

KRIGEN KJENNES SÅ NÆR

– En krig som kommer så nært på oss, gjør at vi kjenner det på kroppen på en annen måte enn andre kriger og konflikter. Barn i Norge skjønner at de har hatt et ganske likt liv som de ukrainske barna. Og når det plutselig ikke er slik lenger, så blir de berørt av det, sier Bertine.

– Det er fint at barn får en mulighet til å bidra. Det gir håp, og de barna som samler inn penger nå er fremtiden. Hadde verden vært ledet av denne generasjonen barn og unge, så hadde vi ikke hatt denne krigen, sier Bertine.

Og til de som lurer på om pengene de gir kommer frem dit de skal, så kan Redd Barna betrygge dem.

– Vi har en regel om at når barn gir penger til Redd Barna, så går 100 prosent av pengene til arbeid direkte med barn. Vi tar ingen administrasjonskostnader av penger barn har samlet inn, da går hele beløpet til vårt arbeid for barn, sier Bertine. ●

FANTASTISK SALG AV BOLLER, SMYKKER OG HANDLENETT

Tusenvis av basarbarn i Norge har gjort en fabelaktig innsats for barn i Ukraina de siste månedene.

Blant disse er Bror og Kyrre som har solgt hjemmelagde boller i nabolaget på Tåsen i Oslo, Augusta Louise og Hedvig fra Stavern som har laget flotte handlenett, Leikny og Aurélie fra Bergen som har laget nydelige smykker i ukrainske farger og Synnøve, Andrea, Elias, Andrea og Martine fra Farnes skule i Årdal kommune som har solgt vafler.

Takk til samtlige barn i Norge som har bidratt!

FOTO: TOBIAS LUCEY / PORTEN

SLIK TAR VI GODT IMOT BARN PÅ FLUKT

Hva kan vi gjøre for at barn som har vært på flukt og kommet til Norge skal føle seg trygge og ivaretatt? Enten du er elev, lærer eller forelder er det mye vi kan bidra med for at barn som har flyktet fra krigen i Ukraina eller andre land skal føle seg velkommen.

1

En god velkomst betyr mye

Barn og unge som har flyktet til Norge forteller at noe av det viktigste for en god velkomst er å bli sett og snakket med. Men de forventer ikke at du snakker det samme språket som dem. Et smil, en invitasjon til lek eller en «high five» kan være nok for at ukrainske barn skal føle seg sett og velkommen i klasserommet, i skolegården eller på fritiden. Bruk kroppsspråket ditt til å kommunisere, og vis at du er nysgjerrig, interessert og imøtekommende. Kanskje du også kan lære deg et ord eller uttrykk på deres språk for å ønske dem velkommen!

2

Slutt aldri å spørre og lytte

Mange barn som har flyktet, har behov for å fortelle om hva de har opplevd, siden det er en sentral del av deres historie og hvordan de har det. For noen er det viktig å snakke med fagpersoner, mens for andre er det nok at det bare er noen som vil lytte til dem. La dem fortelle i eget tempo og på eget initiativ. Husk at du ikke skal ta ansvar som en fagperson ville gjort, men omtanken du viser kan bety mye for den som forteller.

3

Gi barna et sted å høre til

Å føle på samhold, et sted å høre til, er viktig for at barna som kommer hit skal føle seg trygge. De må føle seg velkommen og inkludert, og bli oppmuntret til å ta del i fellesskapet. I praksis kan det bety at de får en fast plass i klasserommet, at en medelev blir gitt et ekstra ansvar for å ta dem med på lek og aktiviteter, eller at de blir spurt hvordan de har det og at noen sier «så fint å se deg».

4

Gi barna en pause fra det de har opplevd

Barn som har flyktet fra krig kan bære på mye sorg og savn etter alt de har forlatt, og alt de har mistet. Kanskje måtte de reise fra familiemedlemmer, og bekymrer seg for hvordan det går med dem som er igjen i krigen. På skolen kan de få et pusterom og en mulighet til å tenke på andre ting. Her blir de en del av en gruppe med nye tanker, utfordringer og relasjoner de må forholde seg til. Mye lek og aktiviteter, som å spille fotball, kan være nødvendig i starten for å få tankene vekk fra alt det vonde.

5

Be barna med på fritidsaktiviteter

Å ha noe meningsfylt å gjøre på fritida er viktig for alle barn. Barn og unge som er nye i Norge kan ha et stort behov for å være sammen med andre etter skolen, de må etablere seg på nytt og få venner. Og de vil gjerne fortsette med interessene sine. Medelever kan spørre hva de nye barna liker å drive med på fritida, og så kan du vise dem hvor de kan gå for å bli med i idrettslaget, korpset eller på fritidsklubben. Som foreldre kan du oppmuntre barna til å spørre de nye elevene om de har lyst til å være med hjem etter skolen.

TEKST: THALE SKYBAK, SEKSJONSLEDER I REDD BARNAS NORGESPROGRAM

FOTO: MICHAEL TSEGAYE / REDD BARNA

BARNA I SOMALIA TRUES AV SULT

DETTE GJØR REDD BARNA

- Kjører ut vann
- Deler ut næringsrik mat
- Gir kontanter til de fattigste
- Gir helsehjelp til underernærte barn
- Lærer mødre å ta vare på de minste barna

– Jeg kjenner på en forferdelig fortvilelse over barna som står i fare for å dø av sult, sier Nora Ingdal, utlandssjef i Redd Barna. 350 000 barn kan miste livet i Somalia alene før sommeren.

TEKST: KRISTINA HØYER

Det skulle vært regntid i Somalia. Men hele tre regntider har uteblitt i månedene som ligger bak oss. Og nå er det fortsatt tørt, og en fjerde regnesong uten vann til dyr og avlinger. Avlingene som folk er avhengige av, lar seg ikke dyrke. Det er ikke mat å oppdrive. Derfor har tusenvis av barnefamilier lagt ut på flukt langs veiene på jakt etter mat.

DRAMATISKE TALL

– Det er ikke bare Somalia som opplever ekstrem

tørke og svikt i avlingene. Både øst, vest og sør langs ekvatorlinja på det afrikanske kontinentet begynner land å oppleve sultkatastrofer denne våren. Fra Kenya og Etiopia i øst til Mauritania og Burkina Faso i vest gjør tørken det vanskelig å leve av jorda for millioner av mennesker, forteller Ingdal.

Tallene er dramatiske: I Somalia er nærmere en tredjedel av befolkningen i akutt matmangel. 90 prosent av det fattige og konfliktherjede landet er rammet. 1,4 millioner barn i Somalia vil om få måneder være akutt underernærte, anslår FN.

DYRESTE MAT NOENSINNE

Krigen i Ukraina har ført matvarepriser til himmels. Ifølge FNs organisasjon for ernæring og landbruk er matprisene i verden de høyeste noensinne. Når prisene på matolje og korn mangedobles, kan de rike landene fortsatt kjøpe på verdens matvarebørs, men ikke de fattigste.

Somalia er avhengig av matimport til befolkningen. Mer enn 90 prosent av alt hvetemel som landet importerer, kommer fra Russland og Ukraina.

Meteorologer knytter den pågående tørken til menneskeskapt klimaendring. Mønsteret de siste tiårene er det samme: Oppvarming av havet gjør at varme strømmer skaper syklon i Det indiske hav. Dette suger ut fuktighet av luften i regionen, og følges av en lang tørke øst i Afrika.

Nora Ingdal,
utlandssjef i Redd
Barna

– Klimaendringene med utslipp de rikeste landene i verden står bak, betales nå med tørke og sult av de fattigste på kloden, slår Nora Ingdal fast.

DET HAR SKJEDD FØR

Høres sult i Somalia kjent ut? Det har skjedd før. I 2011 døde 130 000 somaliske barn av sult etter tørke. Også i 2017 uteble regnet, men den gangen klarte hjelpearbeidet å avverge sulten. Pengene kom raskt nok inn, og vann og mat kom fram i tide.

– Nå er krisen verre enn i 2011, men ingen penger kommer fra verdenssamfunnet. Samtidig er 1,5 millioner barn feilernærte allerede nå i Somalia. Det er tre ganger så mange som i 2011, og nå trenger nær halvparten av Somalias befolkning humanitær hjelp, dobbelt så mange som for et tiår siden, sier Ingdal. Hun legger til:

– Denne sen vinteren har den politiske oppmerksomheten vært rettet mot krigen på vårt eget kontinent. Kriser som på Afrikas horn har havnet i skyggen. Det kan koste flere hundre tusen menneskeliv.

KATASTROFEN KAN FORHINDRES

– Hvordan kan en ny katastrofe forhindres?

– De neste månedene er kritiske. I den akutte fasen av nødhjelpsarbeidet i Somalia snakker vi om vann, mat, penger, helsehjelp og utdanning for barn som er på flukt. På lengre sikt er katastrofe-

forebygging og klimatilpassing avgjørende. Jordbruket må tilpasses i størst mulig grad. Regionen og befolkningen trenger støtte i arbeidet med å tilpasse seg ekstreme tørkeperioder. Tørke alene skaper ikke sult. Klimaendringene, konflikt og dårlig politisk styring gjør at landene ikke er forberedt på å håndtere krisene, og verdenssamfunnet ser denne gangen ut til å komme altfor sent på banen.

DET ER FREMDELESTID

Klimaendringene er laget av forbruket til de rikeste landene i verden, og betales med tørke og sult av de fattigste. Det får store konsekvenser i en del land.

– Dessverre ser vi drastiske konsekvenser av klimakrisen allerede nå. Samtidig rammes landene av både krigen i Ukraina og covid-pandemien. Krigen i Ukraina setter bistandsbudsjettene under hardt press. Støre-regjeringen vurderer å dekke flyktningregningen i Norge med bistandsmilliarder. Det bør han ikke, for det vil komme på verst tenkelige tidspunkt! Det er nettopp kriser som vi nå ser i Somalia, hvor pengene trengs.

– Er det fremdeles tid?

– Hvis vi mobiliserer, kan sulten stagges. Når sommeren kommer, kan det være for sent. Så pengene må komme nå, avslutter Nora Ingdal. ●

Leylo (28) har akkurat nådd fram til en av de rundt 500 små, uformelle leirene rundt byen Baidoa i Somalia. Hun har sju barn i alderen fire måneder til 12 år, som hun ikke lenger kunne brødfø.

– Vi bodde hjemme så lenge vi kunne, men til slutt var alt tørket bort og vi hadde verken grønnsaker å spise eller mat til dyra. Da måtte vi reise, sier hun.

(En versjon av denne teksten har tidligere vært publisert i Vårt Land)

DET SKJER I VERDEN

FOTO: MUHANNAD KHALED

KIDNAPPER BARN

MOSAMBIK Tusenvis av mennesker i provinsen Cabo Delgado i Mosambik er blitt fordrevet fra hjemmene sine. Flere barn ble tidligere i vår bortført av væpnede islamistiske grupper. Redd Barna frykter at noen av de kidnappede barna fra landsbyen Bangala blir trent opp til å bli soldater eller blir giftet bort. Under angrepet halshugget væpnede menn tre menn og kidnappet et ukjent antall kvinner, samt satte fyr på to kjøretøy. – At barn blir bortført og utsatt for overgrep, og at foreldre og lokalsamfunn sitter igjen uten å vite hva som er barnas skjebne er en ufattelig stor påkjenning for alle, sier Anne Pedersen, seniorrådgiver for politikk og strategi Afrika i Redd Barna.

KREVER AT KVINNER OG BARN HENTES HJEM FRA AL HOL

SYRIA Det er i dag fire kvinner og fire barn med norsk tilknytning i Al Hol-leiren og Roj-leiren nordøst i Syria. Redd Barna krever at norske myndigheter henter dem til Norge, selv om kvinnene selv ikke ønsker det. Dette må gjøres for å ivareta barnas beste, mener Redd Barna. 57 000 mennesker er internert i Al Hol og 2500 i Roj etter sammenbruddet av terrororganisasjonen IS. Halvparten er barn. I 2021 ble i gjennomsnitt to mennesker drept i Al Hol hver uke, noe som gjør leiren til et av de farligste stedene i verden å være barn. En ny Redd barna-rapport viser at barna som er internert i Al Hol-leiren i Nordøst-Syria daglig er vitne til grov vold. For barna fører dette til psykiske problemer, angst og mareritt. Redd Barna ber om at syriske og irakiske familier i leiren må få reise hjem trygt og frivillig. Organisasjonen ber også om at utenlandske internerte, særlig barna, blir hjulpet tilbake til sine hjemland.

FOTO: SACHA MYERS

FOTO: JENN GARDELLA

STJERNEELEV

COLOMBIA Angelis (13) er opprinnelig fra Venezuela, men bor nå sammen med mor og fire yngre søsken i den colombianske grensebyen Maicao. Den økende politiske og økonomiske krisen i hjemlandet har tvunget familien på flukt til nabolandet. Hjemme i Venezuela klarte ikke lenger moren å brødfø barneflokken sin. For Angelis er mangel på skoletilbud det verste. Men hun har fått et alternativ: Redd Barnas læresenter i den uformelle bosetningen der hun nå bor. Her er hun en stjerneelev! Veilederen hennes forteller om en nysgjerrig, flittig, hardt arbeidende elev. – Jeg elsker å lære matte, språk og om rettighetene vi barn har. En dag vil jeg bli advokat og hjelpe folk, sier hun og gir veileder Maria Louisa en god klem.

FOTO: DAPHNEE COOK

BESTEFAR TOK SAKEN I EGNE HENDER

ZAMBIA Tolv år gamle Sitali bor i en landsby like ved utløpet av den store Zambezi-elven i Zambia. I mange år hadde ikke landsbyen egen skole, og de fleste barna falt ut av skoleløpet. Dette likte bestefar Muimui (87) dårlig. Han så mørkt på at landsbyens barn skulle miste muligheten til å få kunnskap. I 2015 tok han derfor initiativ til å få bygget en egen skole for barna som bor i elvedeltaet. Fra 2016 er skolen støttet av Redd Barna, både med bøker, pulter og tavler og med kursing av lærere. I tillegg har Redd Barna bygd latriner som sørger for at ikke vannet rundt skolen blir forurenset, samt en vannpumpe drevet av solcellepanel. Sitali må bruke kano til skolen i regntiden, men det klarer hun fint. – Jeg elsker skolen! sier hun.

JENTA SOM BLE REDDET

– Jeg var et lite barn på flukt fra krigen i Irak. Noen så meg. Noen lyttet til meg. At jeg møtte Redd Barna reddet livet mitt!

TEKST: ELIN TOFT
FOTO I AMMAN: KARIN BEATE NØSTERUD
FOTO I BORÅS: NORA LOREK

Det er 14 år siden Redd Barna-magasinet møtte Madonna for første gang. Da var hun en mager og underernært liten tiåring; et trist lite barn, som prøvde å holde håpet oppe om noe bedre. Hun så ut som en liten madonna med det tykke, svarte håret og de store, mørke øynene.

– Vi husker de lykkelige minnene, ikke sant? Hvordan kan vi glemme dem? sa hun gammelmodig.

Den vesle flyktningen bodde i en knøttliten kjeller i et slumstrøk i Amman i nabolandet Jordan. Med en aldrende far og en syk mor, tok det lille barnet stort ansvar for å skaffe familien det de trengte.

ER ALLTID GLAD

Kontrasten til Madonna i dag kunne ikke vært større. Det er en sprudlende 24-åring vi møter i Borås i Sverige. Her studerer hun design, jobber i butikk og bor sammen med sin italienske kjæreste.

Madona viser oss begeistret rundt på designskolen. Prater med medstudenter, henter fram arbeidsprøver fra skuffer og skap. Interessen for design kom etter at hun ble invitert med på et pop-up moteshow for Dior. Nå designer hun blant annet klær for figurer i et dataspill. Madonna har tidligere studert journalistikk, og er ikke helt sikker på hva hun vil jobbe med når hun er ferdig med designstudiene.

Samboeren Radames møtte hun for fire år siden, da de begge jobbet som frivillige i en flyktningleir i Spania. Han var leder for hennes gruppe. Etter bare en uke var de to et par.

– Folk på jobben kommenterer at jeg alltid smiler, og spør om jeg har vunnet i Lotto. Og det har jeg jo på en måte. Jeg er alltid glad. De dårlige dagene er der, men jeg vet de blir borte, og så blir det bra igjen, sier Madonna. Drømmen er en gang å få råd til å kjøpe et eget sted å bo. Og kanskje få familie.

TILBAKETILAMMAN

At det var et fantastisk lykketreff at hun møtte Redd Barna i Amman i 2008, er Madonna ikke i tvil om. Hun hadde allerede oppsøkt flere humanitære organisasjoner, men alle avviste henne fordi hun var den hun var: et lite barn. De ville kun forholde seg til voksne.

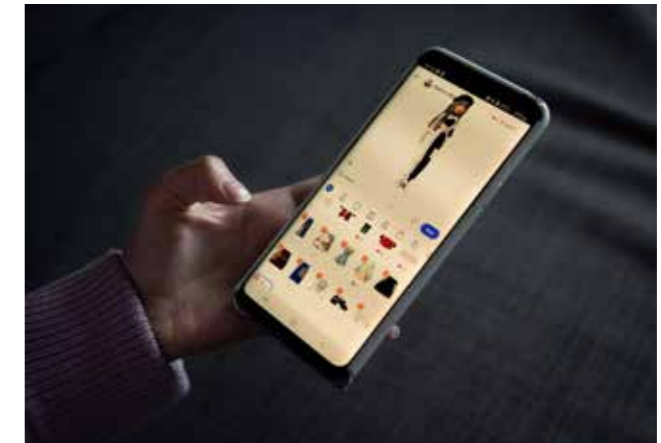
– Men i Redd Barna ble jeg tatt godt imot. Her var jeg velkommen, forteller Madonna.

Kholoud Abu Zaid, daværende leder for Redd Barnas arbeid for irakiske flyktninger i Jordan, ble en god støtte for familien gjennom en vanskelig tid.

– Kholoud hjalp oss da vi var langt nede. Hun kom hjem til oss og fikk se den krevende situasjo-

Madona lever et godt liv på studenthybelen sammen med kjæresten Radames. Begge jobber ved siden av studiene, og samboerne håper en gang å få råd til å kjøpe seg et eget sted å bo.

Madona begynte å lage klær til figurer på et dataspill. De ble veldig populære, og mange har kjøpt dem. Slik fikk hun smaken på design.

nen vi levde i. Redd Barna hjalp oss med økonomisk støtte. Kholoud med å finne et bedre sted å bo og en skole der jeg ikke ble mobbet. Hun hjalp oss også med å registrere oss som FN-flyktninger slik at vi fikk opphold i Sverige. Hun ga meg til og med en dukke, som jeg fremdeles har, smiler Madona.

TRAKASERT OG TRUET

Hvordan begynte livet på flukt? Madonas historie fra Irak er på ingen måte unik. Det handler om hvordan en konflikt bygger seg langsomt opp, og om vantrø og sjokk når det til slutt eksploderer.

Fram til 2003 levde den vesle familien et godt liv i hovedstaden Bagdad, med familie og mange venner rundt seg. Pappa Kabil underviste i arabisk og matematikk ved universitetet i Bagdad. Mamma Iman var lærer, og Madona gikk på privatskole.

Med krigen forandret alt seg. Først kom krigshandlinger og kamper inne i byen. Så ble familien forfulgt, trakassert og truet på grunn av sin religiøse tro. De tilhørte en liten religiøs gruppe som kalles Mandeisme.

Etter hvert ble gatene overtatt av kriminelle gjenger som gjorde livet enda mer utrygt. Minoriteter av alle slag var særlig utsatt for overgrep og grusomheter.

KIDNAPPINGSFORSØK

Det var et kidnappingsforsøk som fikk familien på flukt. En dag da Iman og Madona var på vei hjem fra skolen, forsøkte maskerte menn å rive jenta fra moren og dra henne inn i en bil. Iman slåss som en løvemor for å berge Madona fra kidnapperne.

Senere fikk de vite at det var noen av hans egne studenter som stod bak kidnappingsforsøket, og at planen var å presse ham for penger. Nå forberedte de et nytt forsøk.

Samme kveld flyktet familien over grensen til Jordan. De fikk bare med seg noen få eiendeler i et par plastposer. De tre måtte legge alt bak seg: huset, Kabils kunst, familieskattene, fotoalbumene, alt de eide. Nå var de helt på bar bakke.

SINNE OG URO

De tre årene som fulgte i nabolandet Jordan, ble også vanskelige. Familien hadde ikke noe å leve av. På den lokale skolen i Amman ble Madona plaget av de andre elevene fordi hun var flykting, og den eneste vennen hun hadde var en toåring i nabohuset. Hun var livredd for høye lyder og hadde stadig mareritt.

Veien fra det lille kjellerrommet i fattigkvarteret i Amman til designskolen i Borås har vært lang. Madona har lagt de vonde årene som flykting bak seg. Nå satser hun alt på å få en god utdannelse, som for henne betyr selvstendighet, trygghet og kontroll over eget liv.

Madona sammen med sin «reddende engel» Kholoud, som ledet Redd Barnas arbeid for irakiske flyktninger i Jordan for 15 år siden. De har fremdeles kontakt på Facebook.

Madona og pappa Kabil i Amman. Tiåringen trøstet seg med dukka hun hadde fått av Redd Barna.

I 2009 fikk familien opphold i Sverige gjennom FN. Det var en fantastisk lettelse for alle tre å få komme til et fredelig land som tok imot dem på en god måte.

Året etter døde Madonas mamma av kreft. Pappaen var gammel og syk og ble etter hvert flyttet til et aldershjem. Her døde han et par år senere.

Madonas reaksjon var sinne og uro. Selv om hun var en smart jente, skjønte hun ikke at det som for henne var naturlig – å forsvare seg selv og sine venner mot mobbere med knyttnevene – ikke var så lurrt.

VIL HUSKE DE GODE

– Ja, en stund i tenårene var jeg kjempesint, og det var mye rabalder rundt meg. Både barnevern og politi var inne i bildet. Men tenk på den ballasten jeg hadde med meg fra Irak, fra krigen og årene på flukt! Så mistet jeg mammaen min, og senere faren min. Jeg hadde mye aggresjon i meg.

Redningen ble en lærer som alltid hørte på henne og som forstod.

– Hun lærte meg å ikke slå, men å fortelle til lærerne når noen på skolen plaget meg. Og så fikk jeg nok en gang hjelp av Redd Barna – denne gangen fra en av deres psykologer.

– Hva tenker du om barn som oppfører seg slik du gjorde?

– At de trenger forståelse, ikke fordømmelse. De er bare barn, og trenger noen som lytter, forstår og vil hjelpe.

Madona husker den dag i dag navnet på alle som har vist henne godhet og vennlighet gjennom livet. Dem vil hun huske – de andre vil hun glemme.

KRIGEN I UKRAINA

I dag er det krigen i Ukraina som opptar henne. Hun klarer ikke se nyheter på TV, det får fram altfor smertefulle minner, men hun er godt orientert om hva som skjer.

De grusomme krigshandlingene i Ukraina har gitt henne en skikkelig støkk. Det

sitter både i hodet og i kroppen.

Madona ser ut av vinduet i studentleiligheten i Borås, ut på den fredelige skogen.

– Jeg har opplevd det før, og vet at det kan skje igjen, også her i mitt nye hjemland. Jeg er klar til å flykte på nytt, planene er klare. Kroppen min er i full beredskap. Det er vondt å tenke på det som skjer i Ukraina. Og at det kan skje her også.

Barna som nå er på flukt fra krigen i Ukraina, og fra alle andre kriger, kommer alltid til å huske det de har opplevd. Det setter spor i dem som aldri går bort, er Madonas egen erfaring. Hun har klare meninger om hva myndighetene i landene som tar imot flyktninger bør gjøre.

«SYSTEMFEIL»

– Ta imot! Og vær godt forberedt. Det er altfor mange «systemfeil» i mottak av mennesker på flukt. Flyktninger må få slippe å lide mer når de kommer til et fremmed land – de må få det godt fra dag én! Kan ikke et land ta imot på en god måte, bør de la være og heller la andre land ta den jobben.

Madona er også opptatt av hva vanlige folk – blant annet frivillige i organisasjoner som Redd Barna – kan bidra med. Når hun snakker om denne muligheten som folk flest har til å hjelpe, er hun igjen entusiastisk, glad og optimistisk.

– Vi kan først og fremst hjelpe flyktningene med å falle på plass i et nytt land. De skandinaviske landene er veldig kompliserte. Nå kommer det mennesker med veldig ulike bakgrunner. De kan mangle grunnleggende kunnskap som er nødvendig for å kunne fungere her i nord. Antagelig snakker de ikke språket vårt. Kanskje går de seg fast i byråkratiet, og klarer ikke å finne ut hvilken støtte de kan få fra det offentlige. Det er så mye nytt for dem: lukter og smaker og lyder. De savner familie og venner og hjemlandet sitt. Kanskje er de redde og forvirret. Ved å være deres veiviserer inn i det nye landet, kan vi alle gjøre en forskjell! ●

«Folk på jobben kommenterer at jeg alltid smiler, og spør om jeg har vunnet i Lotto. Og det har jeg jo på en måte. Jeg er alltid glad.»

MADONA

NOE Å SKRIVE HJEM OM

I «Noe å skrive hjem om» forteller en av Redd Barnas ansatte om noe som har gjort inntrykk i et av landene som Redd Barna arbeider i. Ann Stewart Pedersen var nylig i Sudan, og her deler hun inntrykk fra skolebesøk i et land med enorme behov.

Ann Stewart Pedersen

For mange barn er skolematen dagens viktigste måltid.

Ingen tvil om Redd Barnas tilstedeværelse på skolen.

SKOLEN TRYKKER HVERDAGEN

” – Det er mye bra arbeid som gjøres i Sudan. Vi besøker to skoler i Sør-Khartoum som ble totalt ødelagt under flommene i 2021, og som med støtte fra Redd Barna allerede er blitt rehabilitert, skriver Ann Stewart Pedersen.

Noen uker før jeg skal på mitt første programbesøk siden pandemien startet for to år siden, er jeg innom legekantoret for å sjekke om jeg har alle de nødvendige vaksinene for å reise til Sudan. Visum, pass og sikkerhetskurs skal også sjekkes. Med en negativ covid-test i bagasjen og munnbind på, setter jeg meg på flyet til Khartoum, Sudans hovedstad. Sammen med meg er kollega Henrik Stabell, regionleder for Afrika. Dette er mitt første besøk til Sudan, men Henrik har vært her før og blir tatt imot av nasjonale kollegaer som en gammel venn.

ENORME BEHOV

Selv om internasjonale Redd Barna har vært til stede i Sudan siden 1983, er det et relativt nytt land for Redd Barna Norge. Vårt engasjement begynte i 2019, da landkontoret ba om støtte innenfor fagområdet barns beskyttelse og utdanning. Fra 2020 ble Sudan inkludert i vår humanitære partnerskapsavtale med Utenriksdepartementet.

Samarbeidet med Sudan-kontoret forsetter å vokse, fordi behovene i Sudan er enorme. Sudan er Afrikas tredje største land og er herjet av konflikten i Darfur-regionen og den betente politiske situasjonen etter militærovertakelsen i oktober 2021. I en befolkning på cirka 40 millioner mennesker lever omtrent halvparten med matmangel. Over 3 millioner barn er direkte underernærte. Mer enn 4 millioner barn er ikke på skolen, og det anslås at rundt fire av ti som er tilstede på skolen ikke lærer noe. Det er særlig store utfordringer knyttet til konflikten i Darfur-regionen. Her blir lokalbefolkningen jaget vekk fra hjemmene sine, barn blir kruttet av bevæpnede grupper og jenter blir giftet bort tidlig.

UKRAINA-KRIGEN SLÅR INN

Når vi kommer til Sudan, har vi reist fra nyheter døgnet rundt om

krigen i Ukraina. Selv om det virker fjernt etter noen dager i Sudan, får vi en sterk påminnelse på hvordan konflikten i Ukraina har påvirkning langt utover Europas grenser. Sudan importerer cirka 85 prosent av sitt forbruk av hvete fra Ukraina og Russland, og opplever nå spinnvill prisnivå på korn, men også på bensin. Dette har katastrofale konsekvenser for et land som er allerede sterkt preget av Covid-19, konflikter og klimaendringer.

Men det er mye bra arbeid som gjøres i Sudan. Vi besøker to skoler i Sør-Khartoum som ble totalt ødelagt under flommene i 2021. Med støtte fra Redd Barna har begge skolene blitt rehabilitert, og det er fint å se at barna har fått tilbake en tryggere hverdag. Redd Barnas utdanningsfilosofi bunner i at det er ikke nok å få barn inn på skolen; de må også kjenne seg trygge og de har rett til kvalitetsutdanning. På begge skolene jobbes det derfor også med lærere, og det gis støtte til undervisningsmaterieell og opplæring.

FJERN DRØM OM LIKESTILLING

Jeg og min kollega Rana, som er rådgiver for barns rettigheter, går innom et klasserom med femteklassinger. Her lytter jeg til samtalen mellom henne og barna om muligheten for å starte en barneklubb. Hun bruker mye tid på å forklare at barn har rett til å bli hørt, og at en del av prosjektet er å støtte skoleledelsen, foreldrene og elevene i å opprette elevråd hvor alle kan diskutere hvordan de ønsker at skolen skal være. Alle barna synes det er en veldig god idé, og kommer straks med forslag på hva de kan tenke seg i forlengelsen av en slik klubb - for eksempel en skolehage.

Tilbake på kontoret snakker vi med kollegaene om situasjonen i Sudan, særlig for jenter og kvinner. Dessverre er likestillingsdrømmen langt unna for mange, men jeg blir mektig imponert over mine kvinnelige kollegaer som tør å ta plass i et så mannsdominert samfunn og som står opp for jenters og kvinners rettigheter hver eneste dag.

Hva er mer passende å gi i gave til datteren av en av våre kollegaer enn en bok om Pippi Langstrømpe! ●

Ann Stewart Pedersen

FØR

NÅ

Flommen ødela skolen i fjor. Allerede nå er den bygget opp igjen, og til en helt annen standard. Kontrasten er enorm, kan Redd Barnas medarbeidere konstatere.

DET SKJER I NORGE

FLERE FATTIGE BARN I NORGE

BARNETRYGD 11,7 prosent eller 115 000 barn vokser opp i såkalt vedvarende lavinntekt, ifølge SSB.

– At mer enn ett av ti barn i Norge vokser opp i fattigdom, er en fallitterklæring for velferdsstaten. Når strømmen, maten og bensinprisene nå i tillegg er rekordhøye, rammer det de fattigste familiene hardest. Hverdagen deres blir enda vanskeligere med de økte kostnadene på toppen av en allerede svært trang økonomi, sier Redd Barnas generalsekretær Birgitte Lange.

Redd Barna krever at regjeringen hever barnetrygden for barna over seks år, slik forrige regjering gjorde for de yngre barna. Mens fattigdommen i norske familier mer enn tredoblet seg de siste tiårene, har barnetrygden for barn over 6 år nær stått på stedet hvil og blitt stadig mindre verdts samtidig som mat og fritidsaktiviteter har blitt dyrere. Å heve barnetrygden for barna er et sted å starte for barneministeren og regjeringen, sier Lange.

FOTO: JORDAN WOODGATE/REDD BARNNA

ILLUSTRASJONSFOTO: KARIN BEATE NØSTERUD

TRYGG PÅ TRENING RULLER VIDERE

KURS Redd Barnas prosjekt for å gjøre idretten trygg for barn får stadig større oppslutning. Vi har nå avtaler med 11 særforbund og har ferdig utviklet kurs til nesten alle. Et nytt kurs til Norges Ishockeyforbund vil trolig være klart i løpet av våren, og det jobbes med å få på plass et kurs for Norges Tennisforbund. Dette betyr at Redd Barnas kurs for trenere og frivillige blir brukt av alle de største særforbundene for barneidrett. Unntaket er Skiforbundet, som foreløpig ikke har ytret noe ønske om et samarbeid med Redd Barna om dette temaet.

Har du spørsmål eller ønsker å komme i kontakt med Trygg på trening-teamet i Redd Barna? Send oss en e-post til tryggpaatring@reddbarna.no

BLI MED PÅ SEMINAR!

FRIVILLIGHET Redd Barna inviterer alle sine frivillige som driver tiltak for barn som lever i sårbare situasjoner til et felles seminar i Oslo til høsten. Her vil vi styrke, inspirere og revitalisere frivilligheten med et felles «kickoff» etter covid-19. Dette vil også være en del av vår markering av «Frivillighetens år» hvor vi ønsker å gi noe tilbake til våre frivillige. Vi ønsker å sette fokus på hvor viktig frivilligheten er og at det er viktig at vi nå spesielt etter pandemien får den opp og gå igjen.

Det blir et spennende program med dyktige innledere, flere ulike workshops, erfaringsutveksling og sosialt program. Søndagsprogrammet blir delt inn i tre: En del for frivillige som har aktiviteter på krisesenter, en del for dem som jobber med flyktning/integreringsfeltet og en del som fokuserer på arbeidet med barn som lever i lavinntekt.

Seminarer holdes 3. - 4. september på Quality Airport Hotel Gardermoen. Forrige seminar var i 2019 (bildet).

FOTO: CAMILLA HAUG / REDD BARNNA

FØL DEG TRYGG OG HA DET GØY!

INFO-FILM Norway Cup på Ekebergsletta i Oslo omtales som «verdens største fotballturnering» for barn mellom 10 og 19 år. Turneringen har blitt avholdt siden 1972, og siden den gang har over 50 000 lag deltatt på turneringen. Norway Cup ønsker at barn og unge skal være trygge på arrangementet, og har invitert Redd Barna inn for å styrke dette arbeidet. Det har blant annet resultert i at Redd Barna har laget en kort informasjonsfilm til barn og ungdom som skal delta på cupen. Filmen gir fire tips for at de skal føle seg trygge og ha det gøy.

- Samtykke – vit hva samtykke er og hvordan det fungerer.
- Grensesetting – husk at du har lov å si nei.
- Bildedeling – vær obs på bildedeling og vær klar over hva som er ulovlig.
- Si ifra om du opplever noe ugreit og ta vare på hverandre.

HVA DRIVER DEG SOM FRIVILLIG I REDD BARNA?

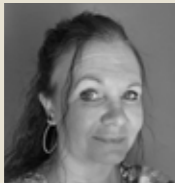
Lisbeth Bechmann

– Jeg brenner for at alle skal ha samme muligheter. Det er skremmende å se at det begynner å bli så stor forskjell på folk. Det går utover barna.

Monika Rogn Hansen

– Det er et lite bidrag i noe som i utgangspunktet engasjerer meg. Dessuten er det spennende og inspirerende prosjekter vi får være med på.

Mehmet Eris

– Det å gjøre noe for barn betyr mye for meg. Å være frivillig i Redd Barna er en god mulighet til å gjøre det.

Muhsin Cengiz

– Jeg var frivillig også da jeg bodde i Tyrkia. Barn er sårbare, og jeg har erfart at det arbeidet vi kan gjøre som frivillige har betydning for dem.

Jeanette Ullenes

– Jeg liker å jobbe med mennesker, og spesielt barn. Det gir meg mye, og er en veldig takknemlig jobb.

I samarbeid med Odds Ballklubb inviterer møteplassgruppen i Skien barnefamilier til klubbens hjemmekamper. Der møter de blant andre maskoten Brodd, noe som er stor stas for ungene.

INVITERER TIL LEK OG FRITID FOR ALLE

Under pandemien har en ny gruppe Redd Barna-frivillige startet opp arbeid i Skien.

I en kommune der 18,1 prosent av barna lever i familier med vedvarende lavinntekt, er det stort behov for åpne og gratis fritidsaktiviteter. Etter en start preget av koronabegrensninger, er aktivitetene endelig i full gang.

Det er på alle måter en ny vår for Redd Barnas arbeid for og med barn i Skien. Redd Barna besluttet i høst å styrke sitt arbeid innen levekårsfeltet i byen. Fokus er å skape attraktive, lavterskel fritidsaktiviteter for barnefamilier gjennom Redd Barnas møteplassprosjekt.

PLANLEGGER MANGE ARRANGEMENTER

– Over 1700 barn i Skien lever i familier med vedvarende lavinntekt. En konsekvens av dette er at mange familier ikke har anledning til å bruke penger på fritidsaktiviteter som andre kanskje tar som en selvfølge. Det er også andre forhold enn økonomi som begrenser barns tilgang til lek og fritid. Ved å minske hindringer knyttet til deltakelse, kan flere delta, sier Redd Barnas regionrådgiver i Skien, Marianne Johannessen Seip.

10 frivillige er nå knyttet til gruppen. Oppstar-

ten var, som det meste sist høst og vinter, preget av koronarestriksjoner. Da restriksjonene ble avviklet i februar kom arbeidet skikkelig i gang, og planene kunne settes ut i livet. Denne våren har gruppen 15-20 arrangementer på planen. Det inkluderer blant annet teaterforestillinger, fotballkamper, naturopplevelser og festivaler. De fleste av aktivitetene gjennomføres i samarbeid med lokale samarbeidspartnere.

GODE SAMARBEIDSPARTNERE

– Vi opplever at lokale aktører er veldig imøtekommende og ønsker å bidra til å senke terskelen for deltakelse. Å ha solide, lokale samarbeidspartnere betyr at vi kan invitere til opplevelser som har høy attraksjonsverdi. Vi jobber løpende med å etablere nye samarbeid som kan gi gode fritidsaktiviteter, sier Seip.

Per i dag har Redd Barna region sør blant annet etablert samarbeid med den lokale eliteserierklubben i fotball Odds Ballklubb og regionteateret Teater Ibsen. I tillegg har de denne våren enkeltarrangementer sammen med Bird Life Norge og kjøpesenteret Arkaden i sentrum av Skien.

Arrangementene er åpne, gratis og for alle. I tillegg spisses rekruttering av deltakere via ulike samarbeidspartnere som bidrar til å nå grupper som har særlige behov. ●

Før påske inviterte møteplassgruppen i Skien, i samarbeid med Arkaden kjøpesenter, til Barnas byttemarked der klær, leker og utstyr ble byttet. Fra venstre Redd Barna-frivillige Muhsin Cengiz, Mehmet Eris og Lisbeth Bechmann.

DETTE ER MØTEPLASSER

- Gjennom prosjektet Møteplasser jobber Redd Barna med direkte tiltak for å sikre barns rett til lek og fritid
- Arbeidet er støttet av Bufdir
- I Skien inviterer Redd Barnas møteplassgruppe til opplevelser knyttet til blant annet natur, kultur og idrett
- De åpne møteplassarrangementene er for alle barn, og som oftest er hele familien invitert med til arrangementene i Skien

La ditt barn oppdage verden gjennom Vidunderpost

Husker du gleden av å løpe ned til postkassen og oppdage at du hadde fått post? Nå kan en ny generasjon barn få oppleve denne gleden og samtidig lære om verden på en spennende måte. Hver måned tar et nytt postkort barnet med på en reise til et vidunderlig sted. Og en hemmelige kode åpner et digitalt univers fullt med spennende og lærerike historier, og aktiviteter om landet og barna som bor der – perfekt for en lærerik familiekveld.

1.

Den vidunderlige reisen starter med at barnet får en velkomstpakke i posten. Pakken inneholder et stort verdenskart, et reisepass og seks postkort som du kan sende til noen du er glad i.

2.

Rundt den 15. i hver måned kan barnet løpe ned til postkassen og hente vidunderpostkortet. Kortet har klistremerker som skal brukes med kartet og reisepasset. En hemmelig kode åpner et nytt land med lærerike og spennende digitale aktiviteter.

3.

Gjennom året er du med på en reise gjennom hele verden. Vidunderpost har håndplukket 12 ulike land, og inneholder en mengde aktiviteter og historier fra virkeligheten tilpasset barn mellom 4-10 år. Med Vidunderpost kan du utvide ditt barns horisont – om verden vi lever i, om verdier og om holdninger på en spennende og morsom måte.

4.

Vi tar barn på alvor. Vidunderpost er et kvalitetsprodukt som stimulerer barnets utvikling og fokuserer på gode verdier og holdninger. 100 prosent av inntektene går til Redd Barnas arbeid for de mest sårbare barna i Norge og resten av verden.

LES MER OM
VIDUNDERPOST PÅ

www.vidunderpost.no

- SPØR OSS HVA VI TRENGER!

– Man kan ikke bare gå og snakke med politikere, liksom. Men gjennom Helt Ærlig! har jeg skjønnet at man faktisk faktisk gjør det, sier Muamel.

TEKST: EMILIE FORBES HOLMEN

Redd Barnas prosjekt Helt Ærlig! jobber for å skape en demokratisk møteplass mellom skole, lokalpolitikere, ungdomsråd og ungdommer. Målet er at elever skal medvirke aktivt i demokratiet og utviklingen av politiske løsninger i sin bydel, og få kunnskap om politikk og demokratiske prosesser. Gjennom ti uker med undervisning, workshops og dialogmøter utvikler politikere og elever sammen politiske forslag som svarer på utfordringer i lokalmiljøet, og som er forankret i nærmiljøet og blant ungdommene selv.

I 2021 ble prosjektet gjennomført i bydel Stovner i Oslo med elever på niende trinn fra Rommen skole. Elevene fra Rommen jobbet med temaet barnefattigdom, og arbeidet fram forslag til hvordan lokalpolitikere kan forebygge og legge til rette for mindre økonomiske forskjeller i befolkningen på Stovner.

SYNLIGE OG TILGJENGELIGE FOR UNGDOM

I mars i år ble politikere og elevene som deltok i fjorårets prosjekt invitert til en evaluering på Vega Scene i Oslo.

– Vi trenger prosjekter som dette for å få ungdommen til å snakke med politikere, men like mye for å få politikere til å snakke med ungdommen, sier Finn Dyrkorn fra MDG. Han har sammen med Stovner bydelsutvalg og blant andre Tore Ludt fra SV jobbet med ungdommene fra Rommen i prosjektet. De håper dette prosjektet kan være en øyeåpner for hvordan politikere kan være mer synlige og tilgjengelige for ungdom, men også for andre befolkningsgrupper.

HVA HAR DU LÆRT AV PROSJEKTET?

«Jeg har lært å bruke stemmen min og si min mening, fordi du kan alltid gjøre en forandring.»

SOFIAN

Dialogmøtene på Rommen skole har lagt grunnlaget for en god kommunikasjon mellom elevene og politikere. FOTO: INGVILL LINDTNER STORESUND

– Er det noe politikere gjør for lite av, så er det å være ute og snakke med folk. Vi bør lese litt mindre dokumenter og snakke mer med mennesker, sier Tore Ludt.

– Erfaringen fra dette prosjektet er at det er mye enklere å snakke med folk enn man tror. Og at folk har ressurser på en måte som kanskje er litt skjult, men som gjennom en prosess som dette kommer fram. Disse elevene hadde jo mange interessante og gode forslag til oss om ting som kan gjøres.

KAN IKKE LESE TANKER

At dialog er viktig, er niendeklassingene fra Rommen som har jobbet med prosjektet, enig med politikere i.

– Politikere kan ikke lese tanker, så de må spørre for eksempel ungdom for å kunne vite hva de trenger, sier Muamel Alakili. Muamel og klassekompisene Ali, Hassan og Mohamed sitter sammen på et bord fullt av post-it-lapper i mange farger og prøver

å samle noen tanker om hva prosjektet har lært dem.

– Det er ganske enkelt å snakke med politikere. Jeg har alltid tenkt at det er vanskelig å nå politikere. Man kan ikke bare gå og snakke med dem liksom, men jeg lærte at man faktisk gjøre det, fortsetter Muamel.

– Det er politikere som har makten, så det er de som kan gjøre en forandring. Hvis de får snakket med oss og forstår hva som er problemet, kan de gjøre en forskjell, sier Ali.

– Og så var det morsomt å jobbe med prosjektet. Vi hadde det gøy sammen! oppsummerer Hassan.

FIKK STØTTE TIL KANTINE

Arbeidet med Helt Ærlig! på Rommen skole har også bidratt til at skolen snart kan åpne en egen kantine. Minoritetsrådgiver Miriam Mardan på Rommen skole har sammen med elever på skolen

jobbet for å kunne åpne kantina siden starten av skoleåret i fjor høst, men fikk ikke finansieringen på plass. Under et av møtene mellom skolen og politikere i regi av Redd Barna, kom Miriam og noen av elevene i snakk med lederen for bydelsutvalget om behovet for en kantine på skolen, og samtalen sådde bokstavelig talt gode frø. Miriam forteller at en uke etter dette møtet kom representanter fra bydelsutvalget på befaring. De vedtok at de ville bidra med lønnsutgifter for en arbeidsdriftsleder av kantina. Dette betyr at kantina kan åpnes på Rommen skole og drives i samarbeid med praksiskandidater fra NAV og elever ved skolen.

– Hadde det ikke vært for at politikere hadde kommet til Rommen skole for å snakke om barnefattigdom, og at de møtte elever som nevnte behovet for en kantine, så hadde ikke denne kantine blitt noe av, sier Miriam Mardan. ●

HVA HAR DU LÆRT AV PROSJEKTET?

«Jeg lærte at det faktisk finnes barnefattigdom her på Stovner.»

ANGEL

«Kontakt med ungdom. At de opplever at avstanden ikke er så stor, at vi lytter og at de føler at de forslagene de kommer med blir tatt på alvor. Det tror jeg er godt for oss, og det er godt for ungdommene.»

TORE LUDT

«Fritidsklubben er viktig i et ungt liv, og for mange barn som kanskje ikke helt passer i idretten eller faller utenfor andre fritidstilbud, er klubben essensiell.»

BIRGITTE LANGE

ILLUSTRASJONSFOTO: JONAS FRÖLAND / NTB

KREVER FRITIDSKLUBBER TIL ALLE

Det er på tide å gjøre fritidsklubben tilgjengelig for alle barn i Norge uansett hvor de bor, mener Redd Barna og organisasjonen Ungdom og Fritid.

I dag mangler en av fem norske kommuner, 68 av 356, en fritidsklubb der barn og ungdom kan være, og kun halvparten av landets ungdommer er fornøyd med tilgangen på fritidsklubber.

I rapporten *Et bra sted å være* forteller barn og unge over hele landet hvor viktig fritidsklubben er, og hva som skal til for at klubben er et godt sted å være på fritiden.

VIKTIG I ET UNGT LIV

Samtidig har det stadig blitt færre norske

fritidsklubber de siste 10 årene, med en nedgang på 15 prosent fra 735 klubber i 2010 til 625 fritidsklubber i 2020, viser tall fra Statistisk sentralbyrå.

– Fritidsklubben er viktig i et ungt liv, og for mange barn som kanskje ikke helt passer i idretten eller faller utenfor andre fritidstilbud, er klubben essensiell. Mange beskriver klubben som et hjem. Derfor bekymrer nedgangen i antall fritidsklubber i Norge oss i Redd Barna, sier Redd Barnas generalsekretær Birgitte Lange.

Nå mener Landsforeningen for fritidsklubber, Ungdom og Fritid og Redd Barna at tilbudet bør lovfestes av regjeringen.

SIKRE TILBUD TIL ALLE

– Vi mener det er på tide å lovfeste den norske fritidsklubben for å sikre at alle kommuner har et tilbud til sine unge. I 2020 ble halvparten av klubbene enten foreslått kuttet i eller truet med nedleggelse, sier generalsekretær André Ruud i

Ungdom og Fritid.

– Ved å lovfeste at kommunene må ha å ha fritidsklubb, kan vi unngå å høre om fritidsklubber som må kjempe for sin eksistens hver gang kommunebudsjettene skal vedtas, sier Ruud.

Forslaget krever en lovendring i kulturloven, og det er Kultur- og likestillingsdepartementet som har ansvaret for politikken og forvaltningen av feltet.

– Ved en lovfesting kan ikke fritidsklubben prioriteres bort. Redd Barna krever at norske myndigheter nå gir alle barn og ungdommer en rett til et sted å være på fritiden, sier Birgitte Lange. ●

- FINT Å FÅ VÆRE BARNSLIG OG LEKE LITT!

1

Hvorfor er du frivillig?

– Jeg har alltid vært opptatt av barns rettigheter. Derfor passer Redd Barna veldig bra for meg. Jeg jobber med en avhandling om barns rett til helse, som du kanskje skulle tro var opplagt i et land som Norge. Men også her er det grupper av barn som faller utenfor, som for eksempel barn som har søkt beskyttelse i Norge. Dessuten er helse ikke bare fravær av sykdom. Det er også velvære, medvirkning, liv, utvikling og retten til å bli hørt.

2

Blir det mye barnerettigheter, både på jobb og som frivillig?

– Absolutt! Jeg har vært med som frivillig siden 2015. Jeg visste på forhånd at Redd Barna var en bra organisasjon. Det er artig å være med og fint å bidra, kanskje til og med forandre et barns liv til det bedre. Jeg har lært mye gjennom det frivillige arbeidet! Jeg er opptatt av mennesker og vil gjerne bidra til et bedre samfunn. Barna er samfunnets framtid, og de trenger trygge voksne rundt seg.

3

Hva konkret holder du på med?

– Jeg er med i en besøksgruppe. Først var jeg frivillig, og nå leder jeg gruppa. Noen ganger i måneden arrangerer vi aktiviteter for barn som har opplevd vold. Vi er mye ute. Vi går tur, brenner bål, eller vi er på gårdsbesøk, og benytter oss av fasiliteter i området for å gjøre deltakerne kjent med tilbudene i byen. Nå i vår er vi 12 i gruppa, og det tar litt tid å administrere alt og ta vare på de frivillige.

4

Hvordan blir dere tatt imot?

– Veldig positivt! For barna som er med, gir aktivitetene våre mye moro og glede. De storkoser seg, og vi får masse positive tilbakemeldinger. Jeg vil absolutt anbefale andre å bli med som frivillig, selv om hverdagen er travel. Det er veldig givende, og fint å få være litt barnslig og leke litt! Og så bestemmer en selv hvor mange timer en kan og vil legge ned som frivillig.

5

Du er også nestleder for medlemsstyret?

– Det er en styrke at Redd Barna har flinke og engasjerte medlemmer. Hvert enkelt medlem er viktig! Vi brenner alle for barns rettigheter, men har ulike ståsted. At Redd Barna er medlemsstyrt er en styrke for organisasjonen. Det skaper tilhørighet at alle som vil si noe blir hørt. Det er mange fine folk i Redd Barna, og det er hyggelig å jobbe sammen for å gjøre verden bedre og mer rettferdig for barn.

REDD BARNAS ILDSJEL

Hvem:

Fredrikke Fjellberg
Moldenæs (27)
Stipendiat i jus.
Fra Målselv i Troms.

Hvorfor:

Frivillig i Redd Barna.
Nestleder i Redd Barnas
medlemsstyre.

Hvor:

Tromsø

TEKST OG FOTO: ELIN TOFT

Luda (4) er et av barna som har fått støtte gjennom Redd Barnas arbeid i Øst-Ukraina. Foto: Simon Edmunds

Redd Barna sender matvarer og andre nødvendige varer inn i Ukraina. Her lastes deler av en stor forsendelse som skal distribueres ut i sørøstlige deler av Ukraina fra Odesa. FOTO: BERSHADSKY YURI MACHAON/REDD BARNA

Vi er overveldet over støtten fra det norske næringsliv

Respsen til vårt arbeid har vært stor, med bidrag fra mange kanter av næringslivet. Arbeidet hadde ikke vært mulig uten deres støtte.

I flere bransjer har bedrifter utfordret sine kolleger, samarbeidspartnere og konkurrenter til å bidra. Dette har blant annet utløst bidrag fra mange bedrifter som ikke har vært engasjert tidligere.

En annen sektor som var tidlig ute med støtte og donasjoner, er idretten. Og ikke minst har Redd Barna opplevd mange ulike former for støtte fra våre faste støttespillere – mange av dem var tidlig på banen med både donasjoner og støtte, blant annet i sosiale medier. Dette engasjementet betyr mye for Redd Barna!

Hvordan hjelpe ukrainske barn i Norge?

Redd Barna er på plass for å hjelpe ukrainske flyktninger også i Norge. Det overordnede målet for Redd Barnas nasjonale respons i denne humanitære krisen er å bidra til en bedre, mer aktiv og inkluderende hverdag for barn i en sårbar livssituasjon. Vi ønsker å tilby trygge arenaer for alle barna som kommer til Norge, slik at de føler seg velkommen og trives, får utfolde seg, og utforske

omgivelsene. En av styrkene i Redd Barnas arbeid er at det er frivillige som gjennomfører aktivitetene, på en måte som er godt planlagt, tilrettelagt og kvalitetssikret av våre ansatte.

Økonomisk eller praktisk bistand?

Som bedrift kan du bidra med økonomisk støtte til Redd Barnas respons i Ukraina, men de ansatte kan også engasjere seg ved å bistå praktisk. Her er noe av det dere kan gjøre:

- Bli frivillig** – bistå på aktiviteter til en meningsfull fritid
- Bli medlem** – støtt opp om Redd Barnas arbeid
- Bli nettaktivist** – en viktig innsats med enkle midler
- Les mer** om det å være frivillig på: reddbarna.no/frivillig

Ønsker din bedrift å vite mer om hvordan dere kan bidra til vårt arbeid i Ukraina så kan dere lese her:

reddbarna.no/bedriftssamarbeid

Arbeidet hadde ikke vært mulig uten deres støtte

Dette gjør vi konkret for barn og deres familier som er rammet av krigen i Ukraina.

- Vi er på bakken i Ukraina, Polen og Romania der vi deler ut varme klær, tepper, sengetøy og varmeovner.
- Vi setter opp det vi kaller "child friendly spaces" som er trygge soner der barn som kommer over grensen er trygge.
- Vi gir kontantstøtte. Familier får ikke tak i pengene sine, og har ikke råd til å kjøpe nødvendige varer til seg og barna sine.
- Redd Barna jobber for å sikre at alle barna i Ukraina får fortsette utdanningen sin.
- Mange barn er traumatiserte når de krysser grensen. Vi fokuserer på å gi psykososial støtte til disse barna i Polen, Romania og Norge.
- Vi jobber med UDI her til lands for å skalere opp mottaksapparatet og forberede for et høyt antall flyktninger som vi antar vil komme til Norge.
- Vi jobber med påvirkningsarbeid for å fremme barns rettigheter. For eksempel var vi en tydelig stemme i diskusjonen om at barn ikke skal utestenges fra idrettsarrangement.
- Vi distribuerer informasjon om hvordan voksne kan snakke med barn om krigen. Barn får med seg det som skjer i Ukraina, og mange blir urolige.

REDD BARNA MENER

Ikke bruk bistandsmidler til Ukraina-flyktningene i Norge

«Å tappe bistandsbudsjettet for midler nå, skjer på verst tenkelig tidspunkt.»

BIRGITTE LANGE

I Afghanistan går nå 10 millioner barn sultne hver dag. Gulwan (10) leter over alt, også oppe i trærne, etter noe som kan brukes som fôr til familiens ku.

FOTO: Michal Przedlacki

Krigen i Ukraina er grusom og fører til enorme menneskelige lidelser. Norge forventer å ta imot et stort antall flyktninger fra Ukraina i 2022. Det er bra, og vi ønsker den betydelige innsatsen som regjeringen gjør for å støtte barna og familiene som er berørt av krigen i Ukraina velkommen.

SKAL NORGE MOTTA BISTAND?

Likevel er vi bekymret for at bistandsmidler skal finansiere flyktningutgifter i Norge det første året. Hvis det er tilfellet, vil Norge være den største mottakeren av bistand fra Norge.

Dette er litt teknisk, men bær over med meg: Regelverket for hva som kan føres som bistand sier at flyktningutgifter i Norge er godkjent som bistand det første året. Regjeringen har foreløpig satt av 10,7

milliarder til flyktningtiltak i Norge. Hvis ikke budsjettet kompenseres med friske midler, vil det tilsvare en fjerdedels kutt i bistanden til andre land. Det er uvisst hvor pengene skal hentes fra; det vet vi først når Stortinget har vedtatt revidert nasjonalbudsjett. Det skjer før sommeren.

KATASTROFALE KONSEKVENSER

Flere land har allerede varslet kutt i bistand: Italia, Sverige og Storbritannia. Disse kuttene kommer på verst tenkelige tidspunkt, og vil få katastrofale følger for millioner av barn og voksne som opplever hungersnød, klimakrise, drivstoff- og matkrise. Dette gjelder tørken på Afrikas Horn, konflikten i Jemen og Afghanistan, sultkrisen i Vest-Afrika og den økonomiske krisen i Libanon, for å nevne noen. Forskjellen på Norge og disse landene er at

med de høye olje- og gassprisene som kommer som følge av krigen er det forventet at Norge vil få mer enn svimlende 1200 milliarder i økte inntekter. Redd Barna mener at en del av disse inntektene bør gå til å kompensere bistandsbudsjettet.

SULTEN SPREER SEG

I Somalia står befolkningen nå i den verste tørken på flere tiår, og er avhengig av import av hvete fra Ukraina og Russland. Hvis ikke noe gjøres umiddelbart, frykter FN at 350 000 barn vil sulte i hjel før sommeren. FN har bedt om 12,6 milliarder kroner til sitt hjelpearbeid i landet i år. Foreløpig er det kommet for lite penger for sent. Samtidig lider 27 millioner mennesker i Vest-Afrika av sult, og ytterligere 11 millioner vil sulte i Burkina Faso, Niger, Tsjad, Mali og Nigeria de neste tre månedene på

grunn av økte import- og matvarepriser. I Jemen, som står i den verste drivstoffkrisen siden konflikten startet for syv år siden, forteller sykehusansatte at de må slå av livsviktige apparater i mangel på drivstoff.

SELGER BARNA SINE

Tusenvis av familier i Afghanistan, som står midt oppi den største humanitære krisen i verden, har måttet selge barna sine for å få nok penger til mat. I Libanon, som importerer 80 prosent av sin hvete fra Ukraina, er det beregnet at hvetereservene vil vare i kun én måned til. Å tappe bistandsbudsjettet for midler nå, skjer på verst tenkelig tidspunkt. Utfordringene i verden står i kø, og ringvirkningene av Ukraina-krigen er enorme. Hele prinsippet for bistand er at det skal gå til fattigdomsbekjempelse i andre land. Redd Barna

mener derfor at alle utgifter som tas fra bistandsbudsjettet for å brukes til flyktningrespons i Norge, må suppleres med friske midler. Ettersom bistandsmidler er penger som hovedsakelig går ut av landet, vil det å supplere bistandsbudsjettet ha minimal effekt på prisveksten i Norge.

Hilsen
Birgitte Lange
generalsekretær i
Redd Barna

TAKK TIL VÅRE
HOVEDSAMARBEIDSPARTNERE

accenture

Accenture støtter Redd Barna globalt med å etablere opplæringsprogrammer og bruke ny teknologi for at ungdom kan få kunnskapen de trenger for å komme seg i jobb.

BDO

BDO støtter Redd Barnas arbeid med utdanning, samt vårt arbeid i Norge. I tillegg bidrar BDO med pro bono-arbeid.

NorDan

NorDan støtter vår internasjonale kampanje Safe Back to School som vil hjelpe flest mulig barn tilbake til skolebenken etter Corona-nedstenging.

Wiersholm

Wiersholm støtter Redd Barnas arbeid for barns rettigheter. Advokatfirmaet bidrar med juridisk kompetanse, pro-bono arbeid og prosjektstøtte.

SAMARBEIDSPARTNERE

Ambera

ARABIA
1873

BECKMANN
NORWAY 1946

Capgemini invent

Cultura
Bank

DISCOVERY
NETWORKS
NORWAY

essity

HILLESVÅG
ULLVAREFABRIKK

IKANO
BANK

Kantega

LERØY

MALLING & CO

NORDISK PUKK
OG SAND AS

NYCO/PLUS

PHILADELPHIA

POLARN
O. PYRET

Hold basar!

Sommerhalvåret er basartid, og i år kan vi endelig holde vanlige basarer uten covid-restriksjoner!

Barna som holder basar eller har andre aktiviteter for å samle inn penger, kan hente basarpakke på nettet, som blant annet inneholder denne fine plakaten. Diplom får de også!

Pengene som barn i Norge samler inn gjør stor en forskjell, og 100 prosent går til Redd Barnas arbeid for barn. Se her for inspirasjon, basarpakke og flere ideer:

www.reddbarna.no/du-kan-bidra/basar/

